

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТСЬКОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Катерина Птуха

студентка

Науковий керівник: **Олена Кущенко**

канд. екон. наук,

доцент кафедри статистики, обліку та аудиту

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

24 лютого 2022 року РФ розпочала масштабне вторгнення в Україну по усій довжині спільного кордону і з території Білорусі. Під масованими обстрілами опинилися тисячі населених пунктів, а мільйони українців із різних областей стали внутрішньо переміщеними особами (ВПО). Від загарбницької війни постраждали усі галузі економіки, зокрема туристична галузь.

За даними Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України у травні 2022 року кількість ВПО в Україні перевищила 8 мільйонів людей, найбільший відсоток яких становлять жителі східних областей, а саме 45% від загальної чисельності ВПО. У п'ятірку областей, що прийняли найбільший відсоток від загальної чисельності ВПО увійшли Дніпропетровська (11%), Львівська (9%), Вінницька (7%) та Полтавська (7%) області [1].

Дані Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України на пряму корелюють з даними прес-служби Державного агентства розвитку туризму України щодо розмірів податків туристичної сфери за областями. Збільшення розміру податків від туризму, порівняно з аналогічним періодом минулого року, сталося переважно в областях, що прийняли ВПО. Зокрема, лідером за приростом розміру податків стала Івано-Франківська область (63 %). Не зважаючи на те, що цієї області немає у списку, на нашу думку, на дані результати вплинуло сусідство з Львівською областю, де приріст розміру податків – 51%. У Київській області приріст становив 16% [2].

Державне агенство з розвитку туризму на своїй офіційній веб-сторінці опублікувало інфографіку надходження податків від туризму за перше півріччя 2022 року, що представлено на рис. 1.

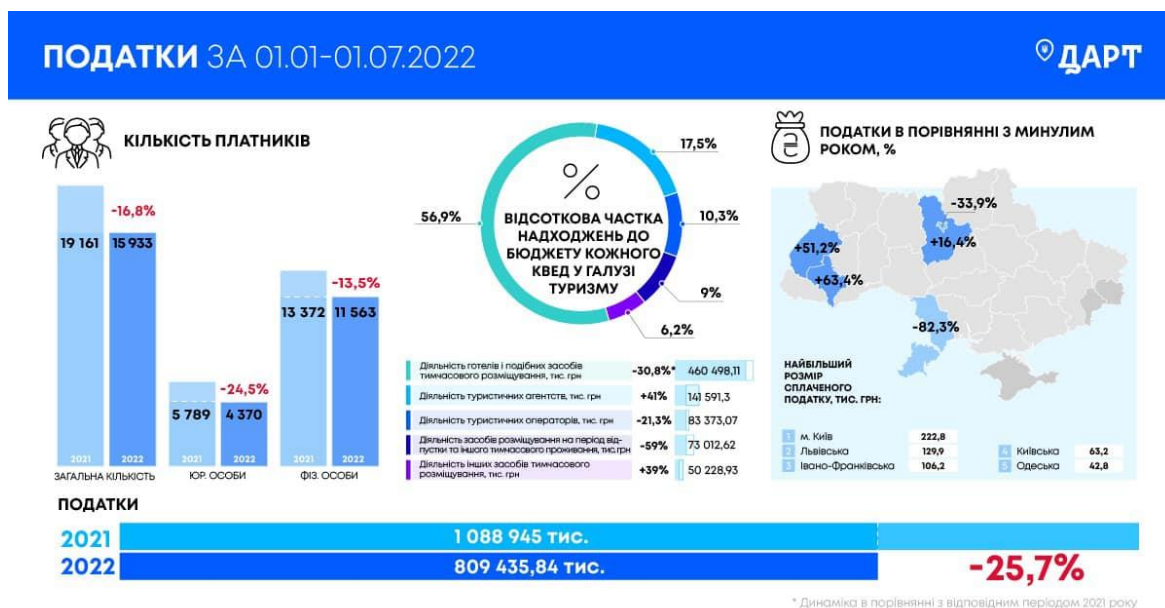

Рис. 1 Надходження податків від туризму за перше півріччя 2022 року
Джерело: візуалізували автори на основі даних [3].

Не зважаючи на скорочення надходжень податків за перше півріччя 2022 року до держбюджету від туристської сфери, яке становило 25,7% порівняно з аналогічним періодом 2021 року, туризм в Україні далі розвивається у складних та непередбачуваних умовах. Найбільшу частку надходжень сплачують готелі та санаторії – майже 461 млн грн. Частка надходжень від пансіонатів та гуртожитків зросла на 39%. Підвищення надходжень, на нашу думку, пов'язане з підвищенням попиту щодо довгострокової оренди населення, яке було вимушене переїхати.

Найбільші втрати мали турбази, кемпінги, дитячі табори, що сплатили податків на 59% менше. На це погіршення могла вплинути тимчасова окупація Херсонської, Запорізької та Донецької областей, де було розташовано багато турбаз та дитячих таборів, а також страх старшого покоління відпускати своїх дітей на відпочинок до кемпінгів та таборів.

Наслідки повномасштабного вторгнення РФ в Україну торкнулися кожної сфери життя людини. За скорочення загального розміру державних надходжень деякі туристичні напрямки Західної та Центральної частин України активно

розвиваються і під час війни, а готелі та гуртожитки стали місцем прихистку для тих, що покинули свій дім. Усі війни передусім є війнами економік. Отже, усі галузі економіки мають працювати. Українці розуміють важливість підтримання нормального життя у цих умовах. Згідно з даними 14 - го загальнонаціонального опитування: Психологічні маркери війни, 36% осіб вважають, що потрібно жити повноцінним життям і більше подорожувати, однак деякі схильні до самообмежень. Таких у віковій категорії до 35 років – 46% [4]. Наразі у поточній ситуації головним є створення та підтримання усіх умов для економічного зростання туристичної галузі. Роботу підготовлено з курсу: «Статистика туризму» [5].

Список використаних джерел

1. Новини // Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. – URL: <https://www.minre.gov.ua/news> (дата звернення: 10.09.2022).
2. Travel // РБК-Україна. – URL: <https://www.rbc.ua/ukr/travel/samyu-trudnyy-sezon-stali-izvestny-poteri-1662112736.html> (дата звернення: 11.09.2022).
3. Діяльність // Державне агенство розвитку туризму. – URL: <https://www.tourism.gov.ua/diyalnist> (дата звернення: 10.09.2022).
4. Чотирнадцяте загальнонаціональне опитування: психологічні маркери війни (18–19 червня 2022) // Соціологічна група «Рейтинг». – URL: https://ratinggroup.ua/files/ratinggroup/reg_files/rg_1200_ua_psychomarkers_062022_%D1%85_v_press.pdf (дата звернення: 11.09.2022).
5. Кущенко О. І. Статистика туризму. –URL: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id= 5763> (дата звернення: 13.09.2022).